

5. Gibson, D.I., Jones, A., Bray, A. Keys to the Trematoda. Vol. 3. Wallingford: *CABI Publ.*, 2008. 824 p.
6. Martynenko, I. M. On the finding of *Cryptocotyle jejuna* (Nicoll, 1907) Ransom, 1920 in the Kerch Strait. Reports of the conference of young researchers zoologists. Institute of Zoology NAS of Ukraine, Kiev, 2012. 21.
7. Найденова Н. Н. Паразитофауна рыб семейства бычковых Черного и Азовского морей. Киев: "Наукова думка". 1974. 183 с.
8. Судариков В. Е, Ломакин В. В., Атаев А. М. Семенова Н. Н. Метацеркарии трематод – паразиты рыб Каспийского моря и дельты Волги: монография. М.: Наука, 2006. Т. 2. 183 с.

Тематика: Економічні науки

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Гончаров В.В.

ст. викладач кафедри геодезії та
землеустрою

Сумський національний аграрний
університет

Шеденко В.О.

слухач магістратури

Сумський національний аграрний університет

Земельна реформа, проведення якої було проголошено Верховною Радою України 18 грудня 1990 р. [1], стала однією з найскладніших суспільних змін, що відбуваються в Україні після набуття нею незалежності. Реформування земельних відносин здійснюється понад 28 років. Основним принципом, який

визначив напрям реформування, стало подолання монополії держави на земельну власність.

Завдання земельної реформи зобов'язують: перерозподіл земель із метою створення умов для рівноправного розвитку різних форм господарювання; формування багатокладної економіки; раціонального використання та охорони земель.

Перший етап земельної реформи передбачав роздержавлення землі, тобто передачу землі з державної власності у володіння колективним сільськогосподарським підприємствам. Земля передавалася за умови, що згодом вона буде розпайована серед селян і розділена в натурі на земельні ділянки зі статусом приватної власності. До 1 грудня 1999 року понад 6 мільйонів сільських жителів одержали сертифікати, що підтверджували їхнє право на виділення земельних часток (паїв) у приватну власність.

Наступний етап земельної реформи в Україні започатковано Указом Президента України від 3 грудня 1999 року № 1529/99 «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки» [2]. Вимогами Указу передбачалося реорганізація колективних сільськогосподарських підприємств у господарські структури на принципах приватної власності. Всі підприємства, що використовують землю для сільськогосподарських потреб, зобов'язані укладати договори оренди з власниками земельних часток (паїв). В цей період замість 12 тисяч реформованих колгоспів і радгоспів, які обробляли 27,6 млн га землі, створено 38 тисяч нових агроформувань: 8,8 тис. товариств з обмеженою відповідальністю, 5,7 тис. приватних і приватноорендних підприємств, 680 акціонерних товариств, 820 сільгоспкооперативів, 15,5 тис. фермерських господарств, 6,5 тис. інших суб'єктів господарської діяльності.

Головним результатом проведення земельної реформи в Україні стали структурні зміни у розподілі земель як за формами власності та господарювання, так і за кількістю землевласників і землекористувачів. Запроваджено платне землекористування. За роки незалежності із державної власності юридичним особам і громадянам було передано понад половину

земель країни. Значна частина продуктивних земель передана у приватну власність. Селяни отримали державні акти на право власності на земельні ділянки взамін сертифікатів на право на земельну частку (пай). В державі формуються нові земельні відносини, в основі яких лежить приватна власність на землю, що дає право її оренди, спадкування, дарування, обміну тощо. Згідно даних Держгеокадастру України у власності держави перебуває 28,9 млн га (47%), у приватній - 31,4 млн га (53%), у колективній - 0,022 млн га (0,05%). У структурі власності зміни відбулися і із землями сільськогосподарського призначення. Із 41,5 млн га загальної площі сільськогосподарських угідь у державній власності залишилось 11,4 млн га (27,3%), у приватну власність передано 30,3 млн га (72,6%).

В Україні пройдено найскладніший етап земельної реформи – проведено роздержавлення і приватизацію земель, в основному сільськогосподарського призначення. Законодавчо врегульований ринковий обіг земельних ділянок поміж землевласниками і землекористувачами, але на цей час він ще неповноцінний, оскільки існує заборона на відчуження земельних часток (паїв) для ведення товарного сільськогосподарського виробництва.

За період незалежної України були неодноразові спроби щодо запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення, але влада так і не вирішила це питання. Розвиток ринку земель запропонував президент України В. Зеленський, який на бізнес форумі в Туреччині [3] наголосив, що вже в цьому році буде проведена земельна реформа, в результаті якої ринок землі стане відкритим до 2020 року.

Завершальний етап реформування земельних відносин в Україні потребує низки заходів. До них належать: розробка програми завершення земельної реформи, зокрема реєстрація комунальної власності на землю, з розв'язанням питань щодо охорони земельного фонду, здійснення землеустрою, ведення Державного земельного кадастру, розвитку ринку земель; створення повноцінного правового поля для регулювання земельних відносин; розробка системи стандартизації та нормування у галузі використання й охорони земель;

удосконалення системи управління та структури органів, що забезпечують регулювання земельних відносин; кардинальне поліпшення державного, самоврядного та громадського контролю за використанням та охороною земель.

Список літератури:

1. Про земельну реформу: Постанова Верховної Ради УРСР від 18.12.1990 №563 – XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/563-12> (дата звернення: 17.09.2019).

2. Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки: Указ Президента від 03.12.1999 №1529. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1529/99> (дата звернення: 17.09.2019).

3. Зеленський: Земельна реформа в Україні буде проведена цього року, у 2020-му з'явиться ринок землі. УНІАН 8 августа 2019 року URL: <https://www.unian.ua/economics/agro/10644522-zelenskiy-zemelna-reforma-v-ukrajini-bude-provedena-co> (дата звернення: 17.09.2019).

Тематика: Економічні науки

ПЕРСПЕКТИВИ І ЗАВДАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЛІ В РИНКОВИХ ВІДНОСИНАХ

Гончаров В.В.

ст. викладач кафедри геодезії та
землеустрою,

Сумський національний аграрний
університет

Ярич С.В.

слухач магістратури,

Сумський національний аграрний університет